

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต
ของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช*
AN APPLICATION OF SUFFICIENCY ECONOMY FOR LIVING LIVES OF
OFFICERS IN NAKHON SI THAMMARAT CITY HALL

เพ็ญจันทร์ แซ่หลี่

Penchan Saelee

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมราช

Mahamakut Buddhist University Srithammasokkaraj Campus, Thailand

พระณัฐพงษ์ ญาณเมธี (ไกรเทพ)

Phra Natthaphong Yanamatee (Kraitep)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nakhon Si Thammarat Campus, Thailand

E-mail: mod_2323@hotmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช 2) เพื่อเปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราชที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรสและรายได้ต่อเดือน ต่างกัน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช ประชากร ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 152 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบปลายปิดและแบบปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า Z - test ค่า F - test และทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

* Received 12 April 2019; Revised 28 April 2019; Accepted 25 May 2019

ผลการวิจัยพบว่า

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรสและรายได้ต่อเดือน พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ด้านคุณธรรม ด้านความพอประมาณ ด้านความรู้ ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี และด้านความมีเหตุผล อยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามสถานภาพสมรส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพศ ระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ส่วนอายุ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช คือ ควรส่งเสริมให้บุคลากรใช้ปัญญาคิดวิเคราะห์ปัญหาชีวิต ควรส่งเสริมให้บุคลากรทำแผนการใช้จ่ายเงิน ควรส่งเสริมให้บุคลากรใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย ประหยัด พอเพียงตามอัตภาพ ควรส่งเสริมให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม ทีมงานและควรส่งเสริมให้บุคลากรได้ปฏิบัติธรรม ฟีกสมาธิ

คำสำคัญ: ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง, การดำเนินชีวิต, จังหวัดนครศรีธรรมราช

Abstract

The objectives of this thematic paper were as follows:- 1) To study an application of sufficiency economy for living lives of officers in Nakhon Si Thammarat city hall. 2) To compare an application of sufficiency economy for living lives of officers in Nakhon Si Thammarat city hall in terms of sexes, ages, degree of educations, marital status, and monthly incomes as differently. 3) To study the suggestions were concerned with promotion in application of sufficiency economy for living lives of officers in Nakhon Si Thammarat city hall. The population were the officers who are working in Nakhon Si Thammarat city hall, sample size by Krejcie and Morgan's table, got the sample at the number

of 152 persons, the instrument for data collection was questionnaire, both closed and open end, data analysis by instant computer program, the statistical analysis by frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, Z-test F-test and LSD Method.

The results found that:-

An application of sufficiency economy for living lives of officers in Nakhon Si Thammarat city hall by overviewed was at high level, identified in terms of sexes, ages, degree of educations, marital status, and monthly incomes found that by including was at high level, when considered in each aspect from less to more found that virtue aspect, sufficient aspect, knowledge aspect, good protection and rational aspect, was at high level.

The comparative results of sufficiency economy for living lives of officers in Nakhon Si Thammarat city hall of parents in terms of marital status was different as statistical significance at 0.05, sexes and degree of educations were different as statistical significance at 0.01 and monthly incomes was different as statistical significance at 0.001 but ages were not different as statistical significance at 0.05.

The suggestion were concerned with promotion in application of sufficiency economy for living lives of officers in Nakhon Si Thammarat city hall. There should be train personal for think and analysis in life problems, to train officers for money purchase planning, to have simple life, save, self-sufficiency, to work with team, to promote officers for meditation practice.

Keywords: sufficiency economy, living lives, Nakhon Si Thammarat province

บทนำ

นับแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีปฐมบรมราชโองการต่อพสกนิกรทั้งราชอาณาจักร ในวันที่ 5 พฤษภาคม 2493 ว่า “ เราจะครองแผ่นดินโดยธรรมเพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม ” เพราะเหตุว่า ทรงครองแผ่นดินโดยธรรม พระองค์ทรงมี

พระปัญญาญาณ อันประกอบไปด้วยความละเอียดลึกซึ้ง กว้างขวาง และยาวไกล จนกระทั่ง พระอัจฉริยภาพด้านการพัฒนาสิ่งสมจนตผลึกเป็น “แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง” สังคมไทย เริ่มรู้จักสิ่งที่เรียกว่า “เศรษฐกิจพอเพียง” เมื่อเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในช่วงประมาณ 10 ปีที่ผ่านมา หลังจากนั้นเป็นต้นมาวงการวิชาการด้านเศรษฐกิจและสังคมก็มีการพูดถึง “เศรษฐกิจพอเพียง” มากขึ้น ในฐานะเศรษฐกิจทางเลือกเพื่อความมั่นคงของสังคมไทย แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงนั้น มีหลักธรรมเป็นองค์ประกอบอยู่ เช่น ความพอประมาณ ความซื่อสัตย์ อุดหนุน โดยยึดหลักทางสายกลาง

หลักในการดำเนินชีวิต จำเป็นต้องมีหลักธรรมเหล่านี้ซึ่งสอดคล้องกับคำสอนในทาง พระพุทธศาสนา มีหลักคำสอนที่เกื้อกูลต่อการดำรงชีวิตในแง่เศรษฐกิจอยู่ไม่น้อย ในแง่นี้ พระพุทธศาสนาจึงมีความเป็นไปได้สูงที่จะเป็นพื้นฐานให้กับแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (สมพร เทพสิทธา, 2541) การประกอบกิจการต่าง ๆ ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การตั้งอยู่พื้นฐาน ของทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่ง ประกอบด้วย 3 ห่วง 2 เงื่อนไข (จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา, 2548) 3 ห่วง คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

ความพอประมาณ คือ ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียน ตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ **ความมีเหตุผล** คือ การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจาก เหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่าง รอบคอบ **ความมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว** คือ การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการ เปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

2 เงื่อนไข คือการตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ระดับพอเพียงนั้น ต้อง อาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐานประกอบไปด้วย **เงื่อนไขความรู้** คือ ความรอบรู้ เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมา พิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการ วางแผน และความระมัดระวังในขั้นตอนปฏิบัติ **เงื่อนไขคุณธรรม** ที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความ ซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทนมีความเพียรใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

การดำเนินชีวิต ของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อให้มีความมั่นคงในชีวิต หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งถึงการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับประเทศ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง การที่บุคคลเหล่านี้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตได้จะต้องเป็นผู้ประกอบด้วย ความรู้จักพอประมาณ ความมีเหตุผล และการรู้จักความมีภูมิคุ้มกัน และมีคุณธรรมหลายประการ เช่น การรู้จักที่จะแก้ปัญหาให้ตรงจุด เป็นคนใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ซื่อสัตย์สุจริต วิริยะ อุตสาหะเป็นผู้คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง เป็นต้น ซึ่งในทุกข้อนี้ล้วนเป็นข้อปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จซึ่งอยู่ในแนวทางของทางสายกลางทั้งสิ้น (ประเวศ วะสี, 2542)

ภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันค่าครองชีพสูงขึ้น ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำและลูกจ้าง ยังไม่มีการปรับตัว มีความพึงเพื่อ บริโภคอาหารจากการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ใช้จ่ายเกินตัว แสวงหาเงินเพื่อซื้อความสะดวกสบาย ใส่เสื้อผ้าราคาแพง ซึ่งนำไปสู่การก่อหนี้ทั้งในระบบและนอกระบบ เมื่อเวลาผ่านไปไม่สามารถที่จะนำเงินมาใช้หนี้ได้จึงทำให้ไม่มีสมาธิในการทำงาน งานขาดประสิทธิภาพ หงุดหงิดง่าย อารมณ์เสีย ไม่ให้บริการประชาชน หนีงานเบียดบังเวลาราชการ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่องการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมุ่งศึกษาถึงการดำเนินชีวิตไม่ให้ฟุ่มเฟือย ใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็น ไม่กู้ยืมเงินอย่างเกินตัวเกินความสามารถ การประกอบอาชีพ หรือการทำมาหากินที่สามารถค้ำจุนตนเองและครอบครัวให้มีความพอดี หรือการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์และมีคุณค่าระยะยาว เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทาง ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราชต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อเปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราชที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

ประชากร คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราชทั้งหมด จำนวน 250 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราชทั้งหมด กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ที่ระดับความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 152 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้าง โดยทำการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถาม แบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นลักษณะคำถามแบบมีคำตอบให้เลือกตอบ (Check list) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า Z - test ทหาค่า F - test และทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช” นั้น พอสรุปได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1) จำแนกตามเพศ พบว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีจำนวนทั้งสิ้น 77 คน คิดเป็นร้อยละ 50.66 และเป็นเพศชาย มีจำนวนทั้งสิ้น 75 คน คิดเป็นร้อยละ 49.34

2) จำแนกตามอายุ พบว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุ 35- 50 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 63 คน คิดเป็นร้อยละ 41.45 และมีอายุ ต่ำกว่า 35 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 47 คน คิดเป็นร้อยละ 30.92 มีอายุ 51 ปีขึ้นไป มีจำนวนทั้งสิ้น 42 คน คิดเป็นร้อยละ 27.63 น้อยที่สุด

3) จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีจำนวนทั้งสิ้น 88 คน คิดเป็นร้อยละ 57.89 และมีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวนทั้งสิ้น 64 คน คิดเป็นร้อยละ 42.11

4) จำแนกตามสถานภาพสมรส พบว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีสถานภาพสมรส มีจำนวนทั้งสิ้น 92 คน คิดเป็นร้อยละ 60.53 และมีสถานภาพโสด มีจำนวนทั้งสิ้น 60 คน คิดเป็นร้อยละ 39.47

5) จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีรายได้ สูงกว่า 20,001 บาท มีจำนวนทั้งสิ้น 71 คน คิดเป็นร้อยละ 46.71 และมีรายได้ 10,000 - 20,000 บาท มีจำนวนทั้งสิ้น 48 คน คิดเป็นร้อยละ 31.58 มีรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท มีจำนวนทั้งสิ้น 33 คน คิดเป็นร้อยละ 21.71 น้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ระดับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช **โดยรวม** พบว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือด้านความพอประมาณ, ด้านความรู้ และด้านความมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และรายได้ต่อเดือน ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ระดับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช **จำแนกตามเพศ** พบว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตโดยรวมทั้ง 5 ด้าน เพศชาย และเพศหญิง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เพศชายพบว่า ด้านคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี และด้านความมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เพศหญิง พบว่า ด้านความพอประมาณ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านความรู้ และด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2) ผลการวิเคราะห์ระดับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช **จำแนกตามอายุ** พบว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตโดยรวมทั้ง 5 ด้าน อายุต่ำกว่า 35 ปี, อายุ 35- 50 ปี และ อายุ 51 ปีขึ้นไป อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อายุต่ำกว่า 35 ปี พบว่า ด้านคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี และด้านความมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อายุ 35- 50 ปี พบว่า ด้านคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านความรู้ และด้านความมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อายุ 51 ปีขึ้นไป พบว่า ด้านความพอประมาณ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านความรู้ และด้านคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3) ผลการวิเคราะห์ระดับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช **จำแนกตามระดับการศึกษา** พบว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต โดยรวมทั้ง 5 ด้าน ต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ต่ำกว่าปริญญาตรี พบว่า ด้านคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี และด้านความมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ปริญญาตรีขึ้นไป พบว่า ด้านความรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านความพอประมาณ และด้านความมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

4) ผลการวิเคราะห์ระดับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช **จำแนกตามสถานภาพสมรส** พบว่า บุคลากร

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต โดยรวมทั้ง 5 ด้าน โสด และสถานภาพสมรส อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โสด พบว่า ด้านคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี และด้านความมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สถานภาพสมรส พบว่า ด้านความรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านความพอประมาณ และด้านความมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

5) ผลการวิเคราะห์ระดับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช **จำแนกตามรายได้ต่อเดือน** พบว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต โดยรวมทั้ง 5 ด้าน รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท, 10,000 - 20,000 บาท และสูงกว่า 20,001 บาท อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท พบว่า ด้านคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านความพอประมาณ และด้านความมีเหตุผล, ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด รายได้ 10,000 - 20,000 บาท พบว่า ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านคุณธรรม และด้านความมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด รายได้สูงกว่า 20,001 บาท พบว่า ด้านความรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านความพอประมาณ และด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ผลการเปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และรายได้ต่อเดือน ดังนี้

1) ผลการเปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช **ตามเพศ** พบว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศต่างกัน มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต โดยรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี และด้านคุณธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ส่วนด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผลและด้านความรู้ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) ผลการเปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช **ตามอายุ** พบว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัด

นครศรีธรรมราช ที่มีอายุต่างกัน มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต โดยรวมทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต ด้านคุณธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ส่วนด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี และด้านความรู้ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) ผลการเปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช **ตามระดับการศึกษา** พบว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต โดยรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต ด้านคุณธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ส่วนด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล และด้านความรู้ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4) ผลการเปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช **ตามสถานภาพสมรส** พบว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต โดยรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต ด้านความมีเหตุผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ด้านคุณธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านความพอประมาณ และด้านความรู้ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5) ผลการเปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช **ตามรายได้ต่อเดือน** พบว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต โดยรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี และด้านคุณธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ส่วนด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล และด้านความรู้ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

1. ด้านความพอประมาณ ได้แก่ ควรส่งเสริมให้บุคลากรเห็นคุณค่าของอุปกรณ์เครื่องใช้ในสำนักงานและในบ้านเพิ่มขึ้น, ควรส่งเสริมให้บุคลากรใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย ประหยัด พอเพียงตามอัตภาพ, ควรส่งเสริมการวางแผนการใช้ชีวิตแก่บุคลากร, ควรส่งเสริมให้บุคลากรลดการซื้อของใช้ฟุ่มเฟือย ซื้อแต่ของจำเป็นที่ต้องใช้ในชีวิตประจำวัน

2. ด้านความมีเหตุผล ได้แก่ ควรส่งเสริมให้บุคลากรใช้ปัญญาคิดวิเคราะห์ปัญหาชีวิต และแก้ไขตามแนวทางพระพุทธศาสนา, ควรส่งเสริมให้บุคลากรได้ปฏิบัติธรรม มีสติไม่ประมาทในชีวิต, ควรส่งเสริมให้บุคลากรเห็นความสำคัญของการช่วยเหลือคนอื่น, ควรส่งเสริมให้บุคลากรเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อม

3. ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ได้แก่ ควรส่งเสริมให้บุคลากรได้ฝึกความอดทน อดกลั้น ต่อภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคต, ควรส่งเสริมให้บุคลากรทำแผนการใช้จ่ายเงิน และเก็บออมเงินที่เกิดจากรายได้ของตนเอง, ควรส่งเสริมกิจกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นแก่บุคลากร และเห็นความสำคัญของครอบครัว

4. ด้านความรู้ ได้แก่ ควรส่งเสริมให้บุคลากรมีการวางแผนการทำงานอย่างมีระบบ ขั้นตอน มาตรการประเมินผลงานของตนเอง, ควรส่งเสริมให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม ทีมงาน, ควรส่งเสริมการวางแผนการทำงานและนำไปปรับใช้กับชีวิตของตนเองแก่บุคลากร, ควรส่งเสริมให้บุคลากรได้มีโอกาสได้แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ

5. ด้านคุณธรรม ได้แก่ ควรส่งเสริมให้บุคลากรได้ปฏิบัติธรรม ฝึกสมาธิ, ควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความอดทน อดกลั้น ต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้นในขณะที่ปฏิบัติงาน, ควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความยุติธรรมต่อผลงานของเพื่อนร่วมงานและรุ่นน้อง, ควรส่งเสริมให้บุคลากรใช้ชีวิตโดยยึดหลักหัวใจพระพุทธศาสนา คือ ละชั่ว ทำดี และทำใจให้ผ่องใส

อภิปรายผล

ผลการศึกษานำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 3 ด้าน มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราชส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของความพอเพียง และได้รับการอบรมสัมมนา การปฏิบัติตนตามวิถีแห่งความพอเพียง ทำให้บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราชมีความพอประมาณในการใช้จ่าย มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินที่เป็นระบบ ไม่ใช้จ่ายเกินจำเป็น แสวงหาความรู้ให้แก่ตนเองให้สูงขึ้นเสมอ เข้าวัดปฏิบัติธรรมบ่อย ๆ เหตุนี้ เป็นเหตุที่ทำให้บุคลากรมีการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัฐสถิณีย์ สุจริต ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของข้าราชการชั้นประทวน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำรวจภูธร จังหวัดยโสธร” พบว่า ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร มีการประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิตในระดับมาก และรายด้านทั้งสามด้าน ลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาลด คือ ด้านความมีเหตุผล ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว และด้านความพอประมาณ และจากการศึกษาเปรียบเทียบการนำแนวคิดไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนตามตัวแปรอิสระ พบว่าการประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ กลุ่มระดับการศึกษา กลุ่มอายุราชการ กลุ่มสถานที่พักอาศัย ในปัจจุบัน และกลุ่มรายได้อื่น ๆ นอกจากเงินเดือนประจำไม่แตกต่างกัน ส่วนกลุ่มมีที่ดินทำกินของตนเองหรือภรรยาในอำเภอหรือใกล้เคียงพื้นที่ปฏิบัติงานและกลุ่มสภาพหนี้สินมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (รัฐสถิณีย์ สุจริต, 2550)

ด้านความพอประมาณ พบว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตโดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า บุคลากรส่วนใหญ่พอใจต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน มีความพอเพียง วางแผนการใช้จ่ายเงินที่เป็นระบบ รู้จักยับยั้งชั่งใจไม่ใช้จ่าย ซื่อสัตย์ไม่จำเป็น มีชีวิตเรียบง่ายเหมาะสมกับรายได้ของตนเอง เหตุนี้ เป็นเหตุที่ทำให้อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาศิริวัฒน์ อริยมณี (จันตะ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาเชิงวิเคราะห์แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากมุมมองพระพุทธศาสนา” (พระมหาศิริวัฒน์ อริยมณี, 2546) พบว่าเศรษฐกิจพอเพียงได้แก่เศรษฐกิจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของสามัคคี พอดี พออยู่ พอใช้ ยึดหลักมัชฌิมาปฏิปทาในการดำเนินชีวิต มีดุลยภาพระหว่างชีวิตกับสิ่งต่าง ๆ ที่ชีวิตเข้าไปเกี่ยวข้อง

ดำเนินชีวิตแบบพอมิพอกินเป็นสัมมาอาชีวะก่อนเป็นเบื้องต้นจากนั้นจึงพัฒนาไปสู่การกินดีอยู่ดี เศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดที่มีหลักการช่วยพัฒนาชีวิตมนุษย์และสังคมให้มุ่งไปสู่ความยั่งยืนด้วยการรู้จักตนเอง พึ่งตนเอง พอเพียง พอประมาณ ไม่โลภมาก ไม่ประมาท มีเหตุผลในการดำเนินชีวิต ในส่วนของเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักพุทธธรรม ผลการวิจัยพบว่าแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักพุทธธรรมมีความสัมพันธ์กันในด้านต่าง ๆ คือ ด้านปรัชญา ด้านโครงสร้าง และด้านกระบวนการ กล่าวคือพระพุทธศาสนาในส่วนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจที่เรียกว่าเศรษฐกิจแนวพุทธและเศรษฐกิจพอเพียงต่างมีปรัชญาอันประกอบด้วยหลักการและอุดมการณ์ด้านเศรษฐกิจที่เป็นไปด้วยกันอย่างกลมกลืนประสานเชื่อมโยงกัน คือ เป็นระบบเศรษฐกิจที่มีความเป็นธรรมสูง คำนึงถึงประโยชน์ตนและประโยชน์ของส่วนรวมอย่างเป็นธรรม เป็นระบบเศรษฐกิจที่เป็นองค์รวม ไม่มองเรื่องของเศรษฐกิจแบบแยกเป็นส่วน ๆ ดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจตามหลักมัชฌิมาปฏิปทาโดยเริ่มจากสัมมาทิฐิ มีความเห็นถูกต้อง สัมมาวาจา วชิสุจริต สัมมากัมมันตะ กายสุจริต สัมมาอาชีวะ เลี้ยงชีพชอบ ไม่ประมาท ยึดหลักความสมดุล 3 ประการ คือความสมดุลระหว่างมนุษย์ กับธรรมชาติ มนุษย์กับมนุษย์ และวัตถุกับจิตใจ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านมีความสุขตามอัตภาพ ยินดีและพอประมาณในของใช้ที่มีอยู่แล้ว มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราชส่วนใหญ่มีความสุขที่เกิดจากการใช้ชีวิตพอประมาณ ใช้ของที่มีอยู่ให้คุ้มค่า ยึดถือหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ไม่แสวงหาสิ่งที่เกินตัว เกินรายได้ ไม่โลภอยากได้ คิดถึงครอบครัวส่วนรวมเป็นสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของมัทนา พันทวี ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำริ กับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา” (มัทนา พันทวี, 2549) เป็นการศึกษาเปรียบเทียบจากไตรปิฎก เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ ผลการศึกษาพบว่า ระบบเศรษฐกิจพอเพียง เป็นระบบเศรษฐกิจที่มีความเป็นธรรมสูงคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ตั้งอยู่บนความพอดีพอประมาณ ไม่สุดโต่งไม่โลภจนเกินไป ไม่เบียดเบียนผู้อื่นยึดหลักความสมดุล

แต่ข้อ ท่านพยายามลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นทั้งของตนเองและครอบครัว มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า มีบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราชส่วนใหญ่ ที่พยายามลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นออกไป พยายามใช้จ่ายเงินด้วย

ความคุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย แต่ก็มีส่วนหนึ่งที่ยังใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ตามกระแสแฟชั่นอยู่ จึงทำให้มีค่าเฉลี่ยต่ำ

ด้านความมีเหตุผล พบว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า บุคลากรส่วนใหญ่ ใช้ปัญญาในการพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ด้วยเหตุผล ศึกษาสิ่งถูกผิด ลด ละ เลิกอบายมุข การพนัน ยาเสพติด สุรา ฯลฯ ที่ส่งผลต่อรายจ่ายของตนเองและครอบครัว ไม่ประมาทการใช้จ่ายทรัพย์สิน มีการวางแผนการใช้จ่ายเงิน และใช้เวลาว่างทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เหตุนี้เป็นเหตุที่ทำให้อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัฐสุภิญญา สุจริต ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของข้าราชการชั้นประทวน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำรวจภูธร จังหวัดยโสธร” พบว่า ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร มีการประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิตในระดับมาก และรายด้านทั้งสามด้าน ลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ คือ ด้านความมีเหตุผล ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง และด้านความพอประมาณ และจากการศึกษาเปรียบเทียบการนำแนวคิดไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนตามตัวแปรอิสระ พบว่าการประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ กลุ่มระดับการศึกษา กลุ่มอายุราชการ กลุ่มสถานที่พักอาศัยในปัจจุบัน และกลุ่มรายได้อื่น ๆ นอกจากเงินเดือนประจำไม่แตกต่างกัน ส่วนกลุ่มมีที่ดินทำกินของตนเองหรือภรรยาในอำเภอหรือใกล้เคียงพื้นที่ปฏิบัติงานและกลุ่มสภาพหนี้สินมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านมีความพยายามในการลด ละ และเลิก อบายมุข สิ่งเสพติดต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราชส่วนใหญ่เมื่อได้รับการอบรมสัมมนา ปฏิบัติธรรม อยู่เป็นประจำ ทำให้ทราบและเห็นภัยของอบายมุข ที่ติดอบายมุขก็พยายาม ลด ละ เลิก ไม่ไปยุ่งเกี่ยวอีก ผู้ไม่ติดก็ไม่เข้าไปเกี่ยวข้อง และแนะนำเพื่อน ๆ ให้ลดละเลิกด้วย ส่วนข้อท่านคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและประโยชน์ของส่วนรวมก่อนประโยชน์ของตนเองเสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า มีบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราชส่วนหนึ่งที่ไม่ค่อยเห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อม และไม่ค่อยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมเท่าที่ควร บางคนจะคำนึงถึงผลประโยชน์ของตนเองก่อนเสมอ แต่ก็มีส่วนน้อยเท่านั้น

ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี พบว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า บุคลากรส่วนใหญ่ ได้สร้างภูมิคุ้มกันให้กับตนเองและครอบครัว โดยภูมิคุ้มกันที่ดีคือหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะหลักมัตตัญญูตา ความพอประมาณ พอเพียง สันโดษ มีสติ มีการวางแผนชีวิต ลดการเป็นหนี้ โดยเห็นว่าการเป็นหนี้เป็นทุกขในโลก ตามคำสอนทางพระพุทธศาสนา เหตุนี้เป็นเหตุที่ทำให้อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย รัฐสุภิญญา สุจริต ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของข้าราชการชั้นประทวน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำรวจภูธร จังหวัดยโสธร” พบว่า ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร มีการประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิตในระดับมาก และรายด้านทั้งสามด้าน ลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาลำต่ำ คือ ด้านความมีเหตุผล ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง และด้านความพอประมาณ และจากการศึกษาเปรียบเทียบการนำแนวคิดไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ตามตัวแปรอิสระ พบว่าการประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ กลุ่มระดับการศึกษา กลุ่มอายุราชการ กลุ่มสถานที่พักอาศัยในปัจจุบัน และกลุ่มรายได้อื่น ๆ นอกจากเงินเดือนประจำไม่แตกต่างกัน ส่วนกลุ่มมีที่ดินทำกินของตนเองหรือภรรยาในอำเภอหรือใกล้เคียงพื้นที่ปฏิบัติงานและกลุ่มสภาพหนี้สินมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านมีการวางแผนการใช้ประโยชน์จากเงินรายได้อย่างมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราชส่วนใหญ่ มีการวางแผนการใช้เงิน ตามหลักพระพุทธศาสนาที่ได้รับรู้จากการเข้าปฏิบัติธรรม คือเมื่อมีรายได้ก็ให้แบ่งทรัพย์สินเป็น 5 ส่วน คือ ใช้จ่ายส่วนหนึ่ง เก็บฝากธนาคารส่วนหนึ่ง เก็บไว้เป็นค่ารักษาพยาบาลส่วนหนึ่ง เก็บไว้ใช้จ่ายยามจำเป็นส่วนหนึ่ง และทำบุญส่วนหนึ่ง ทำให้ส่วนใหญ่มีการวางแผนใช้ประโยชน์จากเงินรายได้ที่คุ้มค่า และไม่ทำให้เกิดหนี้สิน มีความสุขจากการใช้จ่ายอย่างเต็มที่

ส่วนข้อ ท่านมีการเตรียมตัวรับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคต มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราชส่วนหนึ่งไม่มีการเตรียมการเพื่อรองรับอนาคต เพราะส่วนหนึ่งยังเป็นคนหนุ่ม จึงยังไม่ค่อยคิดถึงอนาคตเท่าที่ควร ไม่มีการวางแผนชีวิต โดยคิดเห็นว่าปัจจุบันสำคัญกว่า

อนาคตค่อยว่ากัน ปัจจุบันให้มีความสุขไว้ก่อน แม้อนาคตจะมีความสุขก็ค่อยคิดแก้ปัญหาต่อไป

ด้านคุณธรรม พบว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า บุคลากรส่วนใหญ่ ยึดถือหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนามีความจริงใจต่อคนอื่น มีความเพียรพยายาม มีสติ ปฏิบัติงานด้วยความอดทน ไม่สร้างความเดือดร้อน ยอมรับความเห็นของคนอื่น ฯลฯ เนื่องด้วยส่วนใหญ่เข้าวัดปฏิบัติธรรมบ่อย ๆ ทำให้เข้าใจการปฏิบัติตามหลักธรรมที่ถูกต้อง ส่งผลให้การดำเนินชีวิตของบุคลากรดีขึ้นตามลำดับ เหตุนี้ทำให้อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยพระมหาศิริวัฒน์ อริยมณี (จันทะ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาเชิงวิเคราะห์แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากมุมมองพระพุทธศาสนา” พบว่าเศรษฐกิจพอเพียงได้แก่เศรษฐกิจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของสามัคคี พอดี พออยู่ พอกิน พอใช้ ยึดหลักมัชฌิมาปฏิปทาในการดำเนินชีวิต มีดุลยภาพระหว่างชีวิตกับสิ่งต่าง ๆ ที่ชีวิตเข้าไปเกี่ยวข้อง ดำเนินชีวิตแบบพอมีพอกินเป็นสัมมาอาชีวะก่อนเป็นเบื้องต้นจากนั้นจึงพัฒนาไปสู่การกินดีอยู่ดี เศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดที่มีหลักการช่วยพัฒนาชีวิตมนุษย์และสังคมให้มุ่งไปสู่ความยั่งยืนด้วยการรู้จักตนเอง พึ่งตนเอง พอเพียง พอประมาณ ไม่โลภมาก ไม่ประมาท มีเหตุผลในการดำเนินชีวิต ในส่วนของเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักพุทธธรรม ผลการวิจัยพบว่าแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักพุทธธรรมมีความสัมพันธ์กันในด้านต่าง ๆ คือ ด้านปรัชญา ด้านโครงสร้าง และด้านกระบวนการ กล่าวคือพระพุทธศาสนาในส่วนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจที่เรียกว่าเศรษฐกิจแนวพุทธและเศรษฐกิจพอเพียงต่างมีปรัชญาอันประกอบด้วยหลักการและอุดมการณ์ด้านเศรษฐกิจที่เป็นไปด้วยกันอย่างกลมกลืนประสานเชื่อมโยงกัน คือ เป็นระบบเศรษฐกิจที่มีความเป็นธรรมสูง คำนึงถึงประโยชน์ตนและประโยชน์ของส่วนรวมอย่างเป็นธรรม เป็นระบบเศรษฐกิจที่เป็นองค์รวม ไม่มองเรื่องของเศรษฐกิจแบบแยกเป็นส่วน ๆ ดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจตามหลักมัชฌิมาปฏิปทาโดยเริ่มจากสัมมาทิฐิ มีความเห็นถูกต้อง สัมมาวาจา วิสสุจริต สัมมากัมมันตะ กายสุจริต สัมมาอาชีวะ เลี้ยงชีพชอบ ไม่ประมาท ยึดหลักความสมดุล 3 ประการ คือความสมดุลระหว่างมนุษย์ กับธรรมชาติ มนุษย์กับมนุษย์ และวัตถุกับจิตใจ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านปฏิบัติงานด้วยความยุติธรรม มีความเที่ยงตรงกับทุกคนปราศจากอคติ (ความลำเอียง) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับ

มาก ทั้งนี้ก็ปรายได้ว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราชส่วนใหญ่ ปฏิบัติงานด้วยความยุติธรรม ยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น ๆ ให้รางวัลแก่ผู้มีผลงาน สนับสนุนผู้ตั้งใจทำงาน และให้อภัยแก่ผู้ที่ทำงานผิดพลาด ช่วยกันตักเตือนเพื่อน ๆ ที่หลงผิดเสมอ

ส่วนข้อ ท่านรู้จักข่มใจตนเอง และฝึกใจตนเอง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ก็ปรายได้ว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราชส่วนหนึ่งยังไม่รู้จักข่มใจตนเองฝึกใจตนเองไม่ค่อยเป็น ดังนั้นควรต้องส่งเสริมให้บุคลากรกลุ่มนี้ได้เข้าใจตนเองให้มากขึ้น นำเข้าวัดปฏิบัติธรรมให้มากขึ้น เพื่อพัฒนาให้บุคลากรมีความข่มใจ อดทน และอดกลั้นกับความผิดหวังที่เกิดขึ้นได้

สรุป

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 เมื่อครั้งเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในช่วงประมาณ 10 ปีที่ผ่านมา หลังจากนั้นเป็นต้นมาวงการวิชาการด้านเศรษฐกิจและสังคมก็มีการพูดถึง “เศรษฐกิจพอเพียง” มากขึ้น ในฐานะเศรษฐกิจทางเลือกเพื่อความมั่นคงของสังคมไทย แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงนั้น มีหลักธรรมเป็นองค์ประกอบอยู่ เช่นความพอประมาณ ความซื่อสัตย์ อดทน โดยยึดหลักทางสายกลาง

ภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันค่าครองชีพสูงขึ้น ถ้าหากว่าข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำและลูกจ้าง ยังไม่มีการปรับตัว มีความฟุ้งเฟ้อ บริโภคอาหารจากการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ใช้จ่ายเกินตัว แสวงหาเงินเพื่อซื้อความสะดวกสบาย ใส่เสื้อผ้าราคาแพง ซึ่งนำไปสู่การก่อหนี้ทั้งในระบบและนอกระบบ เมื่อเวลาผ่านไปไม่สามารถที่จะนำเงินมาใช้หนี้ได้ จึงทำให้ไม่มีสมาธิในการทำงาน งานขาดประสิทธิภาพ หงุดหงิดง่าย อารมณ์เสีย ไม่ให้บริการประชาชน หนึ่งงานเบียดบังเวลาราชการ แต่ถ้านำบุคคลเหล่านี้มาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตแล้ว จะทำให้มีความมั่นคงในชีวิตได้

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นศูนย์รวมหน่วยงานราชการหลาย ๆ กระทรวง จึงมีข้าราชการและบุคลากรของหน่วยงานต่าง ๆ มาปฏิบัติหน้าที่เป็นจำนวนมาก ในฐานะที่เป็นข้าราชการ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราชว่ามีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตมากน้อยเพียงใด ผลการวิเคราะห์ระดับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของ

บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม พบว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านความพอประมาณ, ด้านความรู้ และด้านความมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

จากผลการวิจัยนี้ สะท้อนให้เห็นว่า บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราชส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของความพอเพียง และได้รับการอบรมสัมมนา การปฏิบัติตนตามวิถีแห่งความพอเพียง ทำให้บุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราชมีความพอประมาณในการใช้จ่าย มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินที่เป็นระบบ ไม่ใช้จ่ายเกินจำเป็น แสวงหาความรู้ให้แก่ตนเองให้สูงขึ้นเสมอ เข้าวัดปฏิบัติธรรมบ่อย ๆ เหตุนี้ก็เป็นเหตุที่ทำให้บุคลากรมีการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีที่ผู้บังคับบัญชาควรที่จะรักษาระดับมาตรฐานนี้ไว้ และส่งเสริมพัฒนา โดยการส่งเสริมให้บุคลากรมีความพอเพียง มีความพอประมาณ และมีเหตุผลให้เพิ่มมากขึ้น ควรส่งเสริมให้บุคลากรใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย ประหยัด พอเพียงตามสมควรแก่สภาพเศรษฐกิจและฐานะของตนเอง ควรส่งเสริมการวางแผนการใช้จ่ายแก่บุคลากร และควรส่งเสริมให้บุคลากรลดการซื้อของใช้ฟุ่มเฟือย ซื้อแต่ของจำเป็นที่ต้องใช้ในชีวิตประจำวันให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาแรงจูงใจที่มีต่อการเตรียมตัวรับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และอนาคตของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. ควรศึกษาทัศนคติที่มีต่อการทำงานอย่างมีระบบขั้นตอนเหมาะสมกับตำแหน่งของบุคลากรศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
3. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่มีการดูแลสิ่งแวดล้อมและประโยชน์ของส่วนรวมของศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช

เอกสารอ้างอิง

- จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2548). การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. *วารสารเศรษฐกิจและสังคม*, 42(6)41-47.
- ประเวศ วะสี. (2542). *เศรษฐกิจพอเพียงและแนวทางประชาสังคม : แนวพลิกพื้นเศรษฐกิจสังคม*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน.
- พระมหาศิริวัฒน์ อริยมณี. (2546). *การศึกษาเชิงวิเคราะห์แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากมุมมองพระพุทธศาสนา*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต: บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มัทนา พันทวี. (2549). *แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำริ กับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา*. สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต: บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย,.
- รัฐสฤษฏี สุจริต. (2550). *การประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของข้าราชการชั้นประทวน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำรวจภูธร จังหวัดยโสธร*. สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.: บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- สมพร เทพลีธา. (2541). *วิกฤตความจนในสังคมไทย*. กรุงเทพมหานคร: สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์.